

UTP 39/2006 vp

asia

EU/YUTP/EDUSKUNNALLE TIEDOTTAMINEN/Iranin vastaiset pakotteet; YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1737 (2006) toimeenpano

Ohessa toimitetaan eduskunnan ulkoasiainvaliokunnalle perustuslain 97§ mukaisesti muistio, joka käsittelee Iranin vastaisia pakotteita ja YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1737(2006) toimeenpanoa.

Eurooppakirjeenvaihtaja

Jarno Syrjälä

LIITTEET

1 kpl muistio

UTP 39/2006 vp**Iranin vastaiset pakotteet; YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1737(2006) toimeenpano**

Iran ei ole noudattanut IAEA:n sille asettamia vaatimuksia eikä turvallisuusneuvoston 31.7.2006 hyväksymää päätöslauselmaa 1696, jonka mukaan Iranin tulee keskeyttää kaikki uraanin rikastamiseen liittyvä toiminta. Näin ollen turvallisuusneuvosto hyväksyi 23.12.2006 päätöslauselman 1737, jolla otetaan käyttöön pakotteita Irania vastaan. Päätöslauselmassa 1737 vahvistettiin samalla kansainvälisen yhteisön halukkuus positiivisen ratkaisun löytämiseksi ydinkiistaan ja annettiin täysi tuki EU3+3-maiden Iranille kesäkuussa 2006 antamalle yhteistyöaloitteelle. Ovea pidetään näin ollen edelleen auki neuvotteluille, mikäli Iran ryhtyy noudattamaan päätöslauselman 1737 määräyksiä.

Päätöslauselmassa 1737 asetetaan Iranin ydin- ja ohjusohjelmiin liittyvä tuotteiden ja teknologian vientikielto sekä kielletään tähän liittyvän koulutuksen ja rahoituksen antaminen Iraniin. Lisäksi päätöslauselmalla otetaan käyttöön finanssipakotteet, jotka kohdistuvat Iranin ydinohjelmia edistäviin henkilöihin ja yhteisöihin. Päätöslauselman liitteessä listataan henkilöitä ja yhteisöjä, jotka joutuvat finanssipakotteiden kohteeksi. Tämän lisäksi turvallisuusneuvosto ja päätöslauselmalla perustettava pakotekomitea voivat myöhemmin sisällyttää listalle uusia henkilöitä ja yhteisöjä. Listattavien henkilöiden ja yhteisöjen varat tulee jäädyttää. Myös varojen tai taloudellisten resurssien suora tai välillinen luovuttaminen näille henkilöille ja yhteisöille tai niiden hyväksi on kielletty.

Lisäksi kaikkia maita kehoitetaan noudattamaan tarkkaavaisuutta ja seuraamaan tällaisten henkilöiden maahantuloa ja kauttakulkua. Kaikki valtiot veloitetaan ilmoittamaan päätöslauselmalla perustetulle komitealle pakotteiden kohteena olevien henkilöiden maahantulosta ja kauttakulusta. Päätöslauselmassa kielletään lisäksi Iranin kansalaisten kouluttaminen ydin- ja ohjusteknologiaan liittyvillä aloilla.

Päätöslauselman 24 ponsikappaleen c kohdan mukaan turvallisuusneuvosto voi päättää pidemmälle menevistä pakotteista, jos Iran ei noudata päätöslauselman määräyksiä.

Euroopan unionin neuvosto toivotti 22.1.2007 hyväksymissään päätelmissä tervetulleeksi päätöslauselman 1737 ja kehotti kaikkia valtioita panemaan täytäntöön päätöslauselman määräykset täysimääräisesti ja viivytyksettä. Neuvoston päätelmissä vahvistettiin EU:n kanta, jonka mukaan Iraniin ei viedä aseita. Päätelmien mukaan EU:n tulee asettaa Iraniin kohdistuva vientikielto, joka kattaa ohjusteknologian vientivalvontajärjestelyn MTCR:n sekä ydinalan vientivalvontajärjestelyn NSG:n valvontalistat. MTCR- ja NSG-valvontalistojen sisällyttäminen kokonaisuudessaan EU:n pakotteisiin menee päätöslauselman 1737 vaatimuksia pidemmälle. Lisäksi neuvoston päätelmät mahdollistavat turvallisuusneuvoston pakotteita pidemmälle menevät EU:n omat täydentävät pakotteet siten, että neuvosto voi kohdistaa finanssi- ja maahantulopakotteita päätöslauselman 1737 kriteerien mukaisesti muihinkin kuin turvallisuusneuvoston listaamiin henkilöihin.

Toimeenpanolainsäädännön valmistelu on käynnissä EU:n neuvostossa. Pakotteet toimeenpannaan EU:ssa neuvoston yhteisellä kannalla ja asetuksella. Yhteistä kantaa on valmisteltu ulkosuhdeneuvosten työryhmässä (RELEX), jonka 8.2.2007 viimeistelemä yhteisen kannan luonnos on tarkoitus viedä Coreperin kautta neuvoston hyväksyttäväksi. Neuvoston asetusta ei hyväksyttäne samanaikaisesti yhteisen kannan kanssa.

Päätöslauselmassa veloitetaan kaikki valtiot raportoimaan pakotekomitealle pakotteiden toimeenpanosta 60 päivän kuluessa päätöslauselman hyväksymisestä.